

ДОКУМЕНТАЛЕН ДОКЛАД · 09 SEPTEMBER 2026

Кървавата зима

Репресиите по време на въстанието от 2025-26 г. в Ислямска република
Иран: документален доклад

42,000+

убити протестиращи

100,000+

задържани

200+

градове, всички 31 провинции

8-9 януари

най-смъртоносните нощи

Съставено от публичния архив на iranholocaust.org. Независим документационен проект; не е свързан с
никакво правителство, политическа партия или опозиционна организация. Разпространява се под лиценз CC
BY 4.0.

Изпълнително резюме

Между края на декември 2025 г. и февруари 2026 г. Ислямска република Иран се сблъска с най-голямото продължително протестно движение в своята история. Демонстрации, регистрирани в повече от 200 града във всички 31 провинции, бяха посрещнати с бойни патрони, масови арести и, от януари 2026 г., ускорени екзекуции на задържани протестиращи.

Този доклад обобщава публичните данни, съхранявани в архива на iranholocaust.org: хронологията на протестите, събитията от нощите на 8 и 9 януари 2026 г., броя на жертвите и задържаните, събрани от независими наблюдатели, институциите, извършващи репресиите, и отговора на чуждестранните правителства и многостранните органи. Всеки раздел е извлечен от съответната публикувана страница на архива, която съдържа източници за всеки елемент.

Посочените тук цифри са приблизителни оценки, съставени при условия на ограничаване на достъпа до интернет, затворени съдилища и отказ на достъп до независими разследващи. Те трябва да се четат като документиран минимум, а не като окончателна обща сума; ограниченията са посочени в раздел 7.

Основни констатации

1. Смъртоносна сила е била използвана срещу невъоръжени демонстранти като рутинен метод за контрол на тълпата, а не като изключителен отговор на насилие.
2. Нощите на 8 и 9 януари 2026 г. отбелязват най-смъртоносният регистриран интервал от въстанието, като Раш в провинция Гилан регистрира най-високия брой жертви за една нощ.
3. Екзекуциите след затворени производства, без адвокат по избор на обвиняемия и въз основа на признания, за които обвиняемите твърдят, че са били изтръгнати под принуда, продължиха през целия период.
4. Спиране на комуникациите беше налагано в синхрон с най-тежките операции, потискайки съвременната документация и намалявайки регистрираните данни за жертвите.
5. Международната реакция до голяма степен беше декларативна. Изявленията за загриженост рядко бяха съпроводжани от структурни санкции, понижаване на отношенията или препращане към механизми за търсене на отговорност.
6. Доказателствената база е непълна по замисъл на държавата. Независимите наблюдатели, семействата и диаспорните мрежи остават основният канал за документиране.

Съдържание

1. Предистория: как започна въстанието
2. Хронология на протестите
3. Нощите на 8-9 януари 2026 г.
4. Жертви, задържания и екзекуции
5. Апаратът за репресии
6. Международният отговор
7. Методология и ограничения
8. Таблица: загиналите по име
8. Препоръки

Приложение: източници и масиви от данни

Бележка за съдържанието: този доклад описва убийства, мъчения, смъртни случаи в ареста, сексуално насилие и екзекуции, включително на непълнолетни.

РАЗДЕЛ 1

Предистория: как започна въстанието

Причините за настоящото въстание, как то се различава от предишните вълни на протести и как държавата реагира.

Кратък отговор. Иранците протестират, защото четири десетилетия на недоволство се сляха: задължителният хиджаб и контролът върху жените, масовите екзекуции, сринатата икономика и липсата на основни неща като вода и електричество. Настоящата вълна започна в края на декември 2025 г. и обхвана над 200 града, като беше посрещната с истински куршуми, масови арести и спиране на интернет.

Срещу какво протестират хората?

- **Задължителният хиджаб и контролът върху жените.** The Патрулът за напътствие, наблюдението на жени в коли и на работни места, както и смъртта на Махса Амини през 2022 г. остават символ на държавния контрол над личния живот.
- **Екзекуции.** Иран екзекутира повече хора от всяка друга държава, с изключение на Китай, включително протестиращи, осъдени след кратки процеси. Вижте екзекуции.
- **Икономически колапс.** Обезценяването на валутата, инфлацията и неизплатените заплати тласнаха големи части от платежоспособната средна класа към бедност.
- **Провал на инфраструктурата.** Редуващи се прекъсвания на електрозахранването, недостиг на газ през зимата и тежка водна криза предизвикаха протести в провинциални градове, които останаха спокойни в по-ранните вълни.
- **Няма път за промяна.** Контролирани избори, осъдени адвокати и затворени вестници оставят улицата като единствения останал канал.

Кога започнаха настоящите протести?

The Пурпурна зима въстанието започна в края на декември 2025 г. и рязко ескалира през януари 2026 г. Нощите на 8 и 9 януари 2026 г. доведоха до най-високия брой смъртни случаи за една нощ, като най-засегнатият град беше Ращ.

Как това се различава от 2009, 2019 и 2022 г.?

Вълна	Причина	Основно искане
Зелено движение 2009	Оспорвани президентски избори	Реформи в рамките на системата
Абан 2019	Повишение на цената на бензина	Икономическа помощ; след това смяна на режима
2022 Жена, живот, свобода	Смъртта на Махса Амини	Край на задължителния хиджаб и клерикалното управление
2025–2026 Пурпурна зима	Кумулативни: цени, прекъсвания на тока, екзекуции	Край на Ислямска република

Въстанието в Иран от 2026 г. — Алената зима: хронология, градове, жертви и как иранските протестиращи се изправиха срещу репресиите на Ислямската република.

Въстанието.

Четиридесет и седем години, в четиринадесет глави държавно насилие — от покрива на училище Рефа до улиците на Ращ.

Произход — архитектурата на репресиите

През нощта на **15 февруари 1979 г.**, три дни след завръщането на Хомейни, четирима генерали от армията на Шаха бяха екзекутирани на покрива на училище Рефа в Техеран. Те бяха съдени от едноличен революционен съд, ръководен от **Садег Халхали**, „съдията-палач“. В рамките на десет месеца новата държава екзекутира над 500 души. Институционалната форма на Ислямската република — революционни съдилища, моралните патрули, Гвардията, комитетите на смъртта — беше оформена през тези първи месеци.

Цитирано: Boroumand Center, Amnesty International (1980), Ervand Abrahamian, *Tortured Confessions*.

Царството на терора

След като масовата демонстрация на 20 юни 1981 г. беше смазана, режимът се обърна срещу левицата, партията Туде, независимите леви групи и общността на **бахайте**. Amnesty документира най-малко 2 946 екзекуции само през 1981 г.; истинската цифра е по-висока. **Асадола Ладжеварди**, прокурор в Евин, стана архитект на масови изтезания и екзекуции. До 1982 г. повечето основни опозиционни организации бяха унищожени, техните лидери убити, а членовете им принудени да минат в нелегалност или в изгнание.

Източници: Amnesty International, Boroumand Center, Bahá'í International Community.

Кланетата в затворите

След тайната фатва на Хомейни в края на юли 1988 г., „комитетите на смъртта“ в Евин, Гохардаш и затвори из цялата страна разпитваха политически затворници — повечето вече излежаващи присъди — само за няколко минути. Тези, които не се отказаха от убежденията си, бяха обесени. Оценките варират от 4 500 до над 30 000 екзекутирани през два месеца. Телата бяха погребани в немаркирани масови гробове в Каваран и на други места; до ден днешен семействата нямат право да оплакват мъртвите си. **Каваран** и на други места; до ден днешен семействата нямат право да оплакват мъртвите си.

Великият аятолах **Хюсеин-Али Монтазери**, тогавашен наследник на Хомейни, се противопостави на убийствата: „*Най-голямото престъпление в Ислямската република, за което историята ще ни осъди, е извършено по ваша заповед.*“ Той беше отстранен от линията за наследяване.

Източници: Amnesty: Потресаващи тайни (2018), Център за документиране на човешките права в Иран.

Серийните убийства

Между 1988 и 1998 г. десетки дисиденти, интелектуалци и писатели бяха убити в Иран от агенти на Министерството на разузнаването. Убийствата на **Дариусх Фурухар** и **Перванех Ескандари** (22 ноември 1998 г.), **Мохамад Джафар Пуяндех** и **Мохамад Мохтаринай**-накрая принудиха признание. Отговорът на държавата беше да идентифицира заместник-министър, Саид Емами, като „основен виновник“; той почина под стража през 1999 г., официално от самоубийство чрез пиене на крем за обезкосмяване. **Саид Емами**, като „основен виновник“; той почина под стража през 1999 г., официално от самоубийство чрез пиене на крем за обезкосмяване.

РАЗДЕЛ 2

Хронология на протестите

Как започна Пурпурната зима: срив на риала, стачка на базара и първите прекъсвания на тока през декември 2025 г.

Въстанието, което доведе до най-кървавия месец в историята на Ислямска република, не започна на 8 януари. То започна пет седмици по-рано – с колапс на валутата и затворен базар. Тази страница представя декември 2025 г. в неговата собствена светлина.

Колко души бяха убити? Вижте пълния проследяващ броя на жертвите в Иран — проверени поименни данни, официални цифри и разликата между тях, по периоди.

Ден по ден

Началото на декември	Риалът се срива Валутата падна под 120 000 томана за долар. Цените на хляба, лекарствата и горивото се променяха всяка седмица. Прекъсванията на тока от шест до осем часа на ден бяха ежедневие в Техеран, Карадж и Исфахан.
Средата на декември	Започват стачки на базарите Търговците в Големия базар в Техеран затвориха сергиите си заради обменния курс и митническото освобождаване на стоки. В рамките на дни стачките се разпространиха в Тебриз, Исфахан и Мешхед.
Края на декември	От цените към системата Скандиранията преминаха от цената на живота към самата държава. Протести бяха съобщени в над 180 града. Шофьори на камиони и работници по петрохимически договори се присъединиха с прекъсващи стачки.
28–31 декември	Първи смъртни случаи и първи прекъсвания на тока Силите за сигурност откриха огън по тълпи в няколко провинциални града. Мобилният интернет беше ограничен през нощта в кюрдските и белуджистанските провинции — моделът, който щеше да предшества януарските убийства.

Защо декември е важен

Януарските убийства обикновено се описват така, сякаш са започнали на 8-ми. Не са. Декември 2025 г. е моментът, когато протестът променя характера си: от базарна стачка заради обменния курс в национално движение срещу системата, и от полицейски контрол към първото използване на бойни патрони и регионални интернет блокади. Всеки елемент от Двете нощи беше репетиран през последната седмица на декември.

Това обяснява и географията. Въстанието не започна в северен Техеран. То започна в търговските квартали и провинциите — Рещ, Нишапур, Марвдаш, Джаванруд, Азна, Керманшах — места без кореспондентски бюра и без честотна лента.

Какво беше отчетено през декември

Никой наблюдател не публикува цифра само за декември. Провереният списък „Пурпурна зима“ на HRANA, затворен на 23 февруари 2026 г. с 7007 потвърдени смъртни случая, третира края на декември 2025 г. като начало на периода. Официалният правителствен брой от 3117, публикуван на 1 февруари 2026 г., обхваща същия период.

Какво се случи в Иран през януари 2026 г.: датиран запис на протестите „Пурпурна зима“, Двете нощи на 8–9 януари, клането в Ращ и всеки публикуван брой на жертвите.

Свързано: Израел, САЩ и Иран — как иранците видяха ударите: дванадесетдневната война от юни 2025 г., операция „Елик Фюри“ през 2026 г., отчетът за целите и цивилните, убити въпреки всичко.

За тридесет и един дни протестно движение, започнало заради цени и прекъсвания на тока, се превърна в най-смъртоносна конфронтация между Ислямска република и собствените ѝ граждани от 1979 г. насам. Тази страница записва какво се е случило, ден по ден, и поставя всеки публикуван брой на жертвите един до друг, за да могат читателите да видят къде точно има разминаване.

Колко бяха убити? Вижте пълния Проследяване на смъртните случаи в Иран — проверени поименни данни, официални цифри и разликата между тях, по периоди.

Ден по ден

31 декември 2025 г. – 3 януари 2026 г.	Преди репресиите Amnesty International и Human Rights Watch документираха най-малко 28 убити протестиращи и случайни минувачи в 13 града в 8 провинции. В Малекшахи, провинция Илам, Реза Азимзаде, Латиф Карими, Мехди Емамипур, Фарес (Мохсен) Ага Мохмади и Мохмад Реза Карамид бяха застреляни от сили на Корпуса на гвардейците на ислямската революция (КГИР), стрелящи от база на Басидж. В Азна, провинция Лорестан, бяха убити Вахаб Мусави, Мостафа Фалахи, Шаян Асадулахи, Ахмадреза Амани, Реза Моради Абдолванд и Таха Сафари – шестнайсетгодишен, чието тяло беше задържано от семейството му.
3 януари	Сигналът от върха Али Хаменей заяви публично, че „безредиците трябва да бъдат поставени на мястото им.“
5 януари	Без снизхождение Ръководителят на съдебната власт инструктира прокурорите в цялата страна да проявяват „без снизхождение“ към задържаните протестиращи.
8 – 9 януари	Двете нощи Държавата премина от полицейско съдържане към пълно военно потушаване. КГИР получи изрична заповед да използва смъртоносна сила срещу невъоръжени цивилни. Бяха разположени снайперисти, бронетранспортьори и хеликоптерно наблюдение; медицинските заведения бяха атакувани, а лекарите, лекуващи ранени протестиращи, бяха арестувани. В Реп. HRANA документира най-малко 392 убити души, огромното мнозинство след налагане на блокиране на интернет. Прочетете пълния разказ за Двете нощи.
22 януари	Оценката на ООН Май Сато, специален докладчик на ООН по правата на човека в Иран, заяви, че броят на загиналите може да надхвърли 20 000.
22 – 24 януари	Изтекли вътрешни доклади Вътрешни доклади на Разузнавателната организация на КГИР сочат 33 000 – 36 500 жертви. Изтекъл парламентарен доклад цитира 27 500.
25 януари	Две публикации, две числа Iran International публикува изтекли документи на Върховния съвет за национална сигурност, обхващащи над 400 града. Time съобщи за списък от 30 304 смъртни случая, свързани с протести, регистрирани в граждански болници само за 8-9 януари, позовавайки се на двама високопоставени ирански служители, които заявиха, че администрацията „е останала без чували за трупове“ и е използвала „полуремаркета вместо линейки.“
1 февруари	Официалният брой Правителството на Пезешкиан публикува цифра от 3117 загинали, включително около 214 служители на силите за сигурност.
23 февруари	Докладът „Пурпурна зима“ HRANA публикува проверен поименен списък на 7 007 потвърдени смъртни случая – 6 488 възрастни протестиращи, 236 непълнолетни, 207 служители на силите за сигурност и 76 неучастващи лица – като 11 744 случая все още се проверяват. Iran International самостоятелно състави 6 634 имена.

Всеки публикуван брой на загиналите

В Иран не е разрешено независимо разследване. Това са данните от публичния регистър към февруари 2026 г., заедно с техните източници.

Източник	Загинали	Бележка
Правителство на Иран (1 февруари 2026 г.)	3,117	Официална бройка, включваща около 214 служители на силите за сигурност
HRANA, „Пурпурна зима“ (23 февруари 2026 г.)	7,007	Проверен поименен списък; 11 744 случая все още се проверяват
Iran International (поименен списък)	6,634	Самостоятелно съставени имена
Специален докладчик на ООН (22 януари 2026 г.)	20,000+	Посочен като възможен минимум, а не потвърдена бройка
Изтекъл парламентарен доклад	27,500	Непотвърден изтекъл документ
Time (25 януари 2026 г.)	30,304	Болнични регистрации само за 8-9 януари
Изтекли доклади на разузнаването на КСИР	33,000- 36,500	Непотвърден изтекъл документ, над 400 града

Месецът, в който числата бяха фиксирани, президентът се извини и войната започна.

Февруари 2026 г. затвори Пурпурната зима и отвори нещо друго. Тази страница документира месеца ден по ден: конкуриращите се данни за жертвите, публикувани през него, първото президентско извинение в историята на Ислямска република и военната кампания, започнала в последния му ден.

Колко бяха убити? Вижте пълния регистър на жертвите в Иран — проверени поименни данни, официални цифри и разликата между тях, по периоди.

Ден по ден

1 февруари	Официалният брой Правителството на Пезешкиан публикува цифра от 3117 загинали, включително около 214 служители на силите за сигурност — първата и единствена национална цифра на държавата.
Началото на февруари	Погребенията като протест Четиридесетдневните възпоменания за загиналите през януари събраха тълпи в Рещ, Керманшах, Яванруд и Нишапур. Няколко от тях бяха разпръснати с бойни патрони, което доведе до нови смъртни случаи и нови погребения.
11 февруари	Пезешкиан се извинява На годишнината от революцията от 1979 г. президентът Масуд Пезешкиан публично се извини на нацията — без да посочи извършител, да започне разследване или да освободи нито един задържан.
Средата на февруари	Екзекуциите се възобновяват Смъртните присъди, свързани с протестите, преминаха през революционните съдилища. Според наблюдателни групи броят на задържаните надхвърли 100 000, като сред задържаните имаше адвокати и лекари.
23 февруари	HRANA затваря списъка си HRANA публикува 7007 потвърдени смъртни случая за Пурпурната зима: 6488 протестиращи, 236 непълнолетни, 207 служители на силите за сигурност и 76 случайни минувачи, като още 11 744 случая са в процес на проверка.
28 февруари	Операция „Епична ярост“ След като преговорите се провалиха, Съединените щати и Израел започнаха съвместна военна кампания срещу Иран — приблизително 900 удара през първите дванадесет часа. Върховният лидер Али Хаменеи беше убит в първите вълни. Настъпи второ национално затъмнение на интернет.

Данните за жертвите, едно до друго

Февруари е месецът, в който цифрите бяха фиксирани в публичното пространство — и месецът, в който стана ясно, че те никога няма да съвпадат.

Правителство, 1 февруари 2026 г.	3,117 — официален брой на правителството на Пезешкиан, включващ около 214 служители на силите за сигурност.
Iran International	6,634 поименно посочени загинали, съставени независимо. По-малко от 100 имена се припокриват с правителствения списък.
HRANA, 23 февруари 2026 г.	7,007 потвърдени смъртни случаи; 11 744 случая все още в процес на проверка.
Специален докладчик на ООН	20,000+ заяви на 22 януари 2026 г.
Изтекло разузнаване на КСИР	33 000–36 500 във вътрешни доклади от 22–24 януари 2026 г.

Ние не свеждаме спора до една единствена цифра. Разминаването между правителствената бройка от 3117 и вътрешната оценка на собствената му служба за сигурност за над 33 000 е само по себе си част от историческия запис.

РАЗДЕЛ 3

Нощите на 8-9 януари 2026 г.

Двете нощи на 8–9 януари 2026 г. — клането в Ращ и най-кървавите 48 часа от въстанието

Двете нощи.

Това, което изтеклата информация само загатва, свидетелите доказват по неопровержим начин.

Предупреждение за съдържание: Този раздел съдържа документални кадри на жертви, ранени протестиращи, чували с трупове и морги. Изображенията са публикувани тук съгласно редакционните разпоредби за добросъвестно използване, тъй като самите събития се отричат.

Заповедта за убиване.

На 8 януари 2026 г. режимът премина от полицейско ограничаване към пълно военно потушаване. Корпусът на гвардейците на ислямската революция (IRGC) получи изрична заповед да използва смъртоносна сила срещу невъоръжени цивилни — най-интензивните репресии в историята на Ислямската република. Части на IRGC и Басидж разположиха снайперисти, бронирани машини и хеликоптерно наблюдение. Медицинските заведения бяха мишена; лекари, лекуващи ранени протестиращи, бяха арестувани.

Сред най-смъртоносните единични инциденти е **клането в Ращ през 2026 г.**: HRANA документира най-малко 392 убити само в Ращ, по-голямата част от които след прекъсването на интернета. Amnesty International и Human Rights Watch документираха поне 28 убити протестиращи и случайни минувачи в 13 града в 8 провинции между 31 декември 2025 г. и 3 януари 2026 г. – преди началото на най-интензивните репресии. В *Малекшахи, провинция Илам*: Реза Азимзаде, Латиф Карими, Мехди Емамипур, Фарес (Мохсен) Ага Мохамади и Мохамад Реза Карами бяха застреляни от сили на IRGC, стрелящи от база на Басидж. В *Азна, провинция Лорестан*: Вахаб Мусави, Мостафа Фалахи, Шаян Асадолахи, Ахмареза Амани, Реза Моради Абдолванд и Таха Сафари — шестнадесетгодишно момче, чието тяло бе задържано от властите и не бе предадено на семейството.

На 3 януари Хаменей заяви, че „размирниците трябва да бъдат поставени на мястото им“. На 5 януари ръководителят на съдебната власт нареди на прокурорите да не проявяват „никаква снизходителност“. Под заплахата от тайни погребения властите принудиха семействата на някои жертви да се появят в държавните медии и да припишат смъртта им на нещастни случаи.

Спорът за мъртвите.

Броят на загиналите се превърна в една от най-спорните цифри в съвременната иранска история. Официалните данни на правителството на Пезешкиан, публикувани на 1 февруари 2026 г., сочат **3117** (включително около 214 служители по сигурността). Провереният поименен списък на HRANA, публикуван на 23 февруари 2026 г. в доклад, озаглавен „*Кървавата зима*“, регистрира **7007** потвърдени смъртни случая — 6488 пълнолетни протестиращи, 236 непълнолетни, 207 служители по сигурността и 76 случайни минувачи — като още 11 744 случая все още се разглеждат. Iran International самостоятелно състави списък от **6634** имена. Мрежа от лекари, говорейки пред *The Guardian*, предупреди, че броят на жертвите може да надхвърли **30 000**.

РАЗДЕЛ 4

Жертви, задържания и екзекуции

Колко души е убила Ислямска република Иран при потушаване на протести и чрез екзекуции — потвърдени поименни данни, официални цифри и разликата между тях.

Кратък отговор: по време на въстанието „Пурпурна зима“ през 2025–2026 г. HRANA потвърди **7 007 поименни смъртни случая** до 23 февруари 2026 г. — 6 488 възрастни протестиращи, 236 непълнолетни и 207 служители на силите за сигурност — като 11 744 случая все още се проверяват. Самото иранско правителство призна **3,117**; високопоставени служители, цитирани от Iran International, поставят цифрата над **30,000**; болничните регистри само за двете нощи на 8 и 9 януари отчитат **30,304**. По-високите оценки отиват още по-далеч: доклад на лекари в Иран, цитиран от *The Sunday Times* отчита **16 500 убити и около 330 000 ранени** до 18 януари; изтекли секретни документи, прегледани от Iran International, поставят двуседмичния брой над **36,500**; а Реза Пахлави, позовавайки се на мрежи в диаспората и сред медиците, заявява приблизително **50,000** убити, включително около 15 000 в Техеран. Твърденията, че истинската цифра надхвърля **100,000** се разпространяват широко и все още не могат да бъдат потвърдени — потвърдената **100,000+** цифра се отнася за задържанятията. По време на въстанието „Жена, живот, свобода“ през 2022 г. **551 души, включително 71 деца**, бяха убити. Всяка цифра по-долу носи датата, на която е била последно потвърдена, и организацията, която я е публикувала.

Брой на жертвите по периоди

Период	Убити	Задържани	Към	Източник
2025–2026 — Въстание „Алена зима“	7 007 потвърдени имена 3 117 официално · 16 500 (лекари, 18 януари) · 30 304 болничен регистър · 36 500+ изтекли документи · 40 000 (NCRI/Помпео) · 42 000+ приблизително · ~50 000 (Пахлави) · 100 000+ твърдения, непотвърдени	100,000+	23 февруари 2026 г.	HRANA, Iran Human Rights, Iran International
8–9 януари 2026 г. — Двете нощи	392 само в Рещ 30 304 смъртни случая от болничния регистър, докладвани за 48-те часа	—	24 януари 2026 г.	HRANA, Time, BBC
2022–2023 — Жена, живот, свобода	551 (вкл. 71 деца)	22,000+	15 септември 2023 г.	Iran Human Rights
30 септември 2022 г. — Кървавият петък, Захедан	96+	—	2023	Amnesty International
Ноември 2019 г. — протести срещу цените на горивата	304+ (Ройтерс съобщи до 1 500)	7,000+	Декември 2019 г.	Amnesty International, Reuters
Лято 1988 г. — затворнически кланета	4,500-30,000 (приблизителни оценки)	—	1988	Amnesty International, експерти на ООН
Годишни съдебни екзекуции, 2024 г.	972	—	2024	Iran Human Rights
Годишни съдебни екзекуции, 2025 г.	1,500+	—	2025	Iran Human Rights

2025-2026: Пурпурната зима

Въстанието, започнало с протестите през декември 2025 г. и избухнало на 8 януари 2026 г. доведе до най-кръвавите репресии в историята на Ислямска република. В обращение са четири различни числа, които измерват четири различни неща:

- **7 007 — потвърдени имена.** HRANA затвори списъка си на 23 февруари 2026 г.: 6 488 възрастни протестиращи, 236 непълнолетни, 207 служители на силите за сигурност. Други 11 744 съобщени смъртни случая останаха в процес на проверка. Това е долна граница: всеки запис съдържа име, място и дата.
- **3 117 — признание от държавата.** Обявено на 1 февруари 2026 г., след седмици на отричане и малко преди публичното извинение на правителството на 11 февруари.
- **30 304 — болничен регистър.** Според Time, позовавайки се на служители с достъп до документите, е съставен списък на свързани с протестите смъртни случаи, регистрирани в граждански болници само за 8-9 януари.
- **30 000-42 000+ — официални изтичания и оценки.** Високопоставени ирански служители, цитирани от Iran International, определиха жертвите на над 30 000; по-широки оценки за целия период на въстанието надхвърлят 42 000.

Най-високият процент екзекуции на глава от населението в света, обяснен: годишни данни, смъртни присъди и поименно всеки документиран протестиращ, екзекутиран.

Екзекуции.

Иран е страната с най-много екзекуции на глава от населението в света. Тази страница изброява поименно протестиращи и дисиденти, съдебно екзекутирани от Ислямската република от началото на въстанието „Жена, живот, свобода“ през септември 2022 г., с дата, обвинение и източник.

- **Публични обесвания и екзекуции на протестиращи** — поименен списък на 32 документиран случая от 2020 г. насам, с дата, град, обвинение и източник.
- **Брой на загиналите в Иран по периоди** — колко са убити при всяка репресия и защо цифрите се различават.
- **Мемориали** — пълни биографии на отделни жертви, включително екзекутираните.
- **База данни за жертвите** — търсачката, която стои зад двете страници.

Колко души екзекутира Иран всяка година?

Организацията „Иран Хюман Райтс“ (IHR) регистрира **972 екзекуции през 2024 г.** — най-високата годишна цифра от 2008 г. насам — и най-малко **1500+ екзекуции през 2025 г.**, най-много от масовите убийства през 1988 г. Иран е отговорен за приблизително **три от всеки четири регистрирани екзекуции в света**. Данните тук обхващат само екзекуции, свързани с протести; екзекуциите за наркотици и за обикновени престъпления се проследяват отделно от IHR.

2022-2023 — Екзекуции по време на протестите „Жена, живот, свобода“

- **Мохсен Шекари**, 23 г. — обесен на 8 декември 2022 г. в Техеран. Обвинение: „мохаребе“ (война срещу Бога) за предполагаемо нараняване на член на Басидж. Първият протестиращ, екзекутиран по време на въстанието.
- **Маджидреза Рахнавард**, 23 г. — обесен публично на 12 декември 2022 г. в Мешхед. Обвинение: „мохаребе“.
- **Мохамад Мехди Карам**, 22 г. — обесен на 7 януари 2023 г. в Карадж. Обвинение: „сеене на разврат по земята“. Шампион по карате; съден заедно с Хосейни.

- **Сейед Мохамад Хосейни**, 39 г. — обесен на 7 януари 2023 г. в Карадж. Доброволен детски треньор. Съобщава се, че е бит и подлаган на токов удар по време на разпит.
- **Салех Мирхашеми · Маджид Каземи · Саид Ягуби** — обесени на 19 май 2023 г. в Исфахан. Известни като делото „Къщата на Исфахан“. Съобщава се за изтезания и на тримата; аудиозапис с признанията на Каземи изтече от затвора.
- **Милад Зохранд**, 21 г. — обесен на 23 ноември 2023 г. в Хамадан. Осъден на закрит процес.

РАЗДЕЛ 5

Апаратът за репресии

Обяснение на достъпен език за Ислямския корпус на революционната гвардия — неговата структура, икономическа мощ и роля в потушаването на протести.

Кратък отговор. КСИР (Ислямски корпус на революционната гвардия, или Сепак-е Пасдаран) е паралелната армия на Иран, основана през 1979 г., за да защитава Ислямската република, а не границите на страната. Той се отчита директно на Върховния лидер, ръководи милицията Басидж и силите за чуждестранни операции Кудс, и контролира голяма част от иранската икономика.

Какво означава КСИР?

КСИР означава **Ислямски корпус на революционната гвардия**, известен на персийски като *Сепак-е Пасдаран-е Енгелаб-е Еслами* (سپاه پاسداران انقلاب اسلامی), обикновено съкращаван до *Сепак*. Създаден е с указ през април 1979 г., седмици след революцията, като сила, лоялна на новото духовно ръководство и отделна от редовната армия (Артеш).

Кой контролира КСИР?

КСИР се отчита пред **Върховния лидер**, в момента Али Хаменеи, а не на избрания президент или парламент. Неговият главнокомандващ се назначава от Върховния лидер и може да бъде отстранен от него. Тази верига на командване е причината Гвардията да се разбира най-добре като армия на режима, а не като национална армия.

Кои са основните клонове на КСИР?

Клон	Роля
Сухопътни сили	Вътрешна сигурност и контрол над провинциите; разгръщани срещу протести.
Въздушно-космически сили	Балистични ракети и дронове.
Военноморски сили	Бързоходни плавателни съдове в Персийския залив и Ормузкия проток.
Сили „Кудс“	Операции и мрежи от проксита извън Иран.
Басидж	Доброволческа паравоенна организация, мобилизирана за улични репресии и наблюдение.
Разузнавателна организация	Арести, разпити и собствени отдели в затворите.

История, правно основание и жертви на иранската полиция за нравствеността (Гащ-е Ершад). Включва задържането на Махса Амини през 2022 г. и репресиите по Плана „Нур“ през 2024 г.

Полицията за нравствеността.

Патрулът за напътствие (Гащ-е Ершад) в Иран — наричан обикновено „полиция за нравствеността“ — е униформената сила, отговорна за налагането на задължителния за жените дрескод на Ислямската република на обществени места. Нейни служители задържаха Махса Амини часове преди смъртта ѝ; през 2024 г. правителството активира отново патрулите като част от Плана „Нур“ („Светлина“).

Какво представлява иранската полиция за нравствеността?

Патрулът за напътствие (**на персийски**: Гащ-е Ершад , *گشت ارشاد*) е специализирано подразделение на националната полиция ФАРАДЖА, създадено през 2005 г. при президента Махмуд Ахмадинежад. Официалната му мисия е да налага тълкуването на Ислямската република за „обществена целомъдреност“ — в огромната си част насочено към облеклото, косата и поведението на жените на обществени места. Откъде произлиза полицията за нравствеността?

Задължителното забулване беше наложено с указ на аятолах Хомейни през март 1979 г. и кодифицирано през 1983 г. От 1979 до 1992 г. прилагането му се извършваше от

Комитете (Революционните комитети) и Басидж. Патрулът за напътствие замени по-ранните „Патрули за целомъдрие“ през 2005 г., за да осигури по-видимо, униформено присъствие с маркирани микробуси. Как действа полицията за нравствеността?

История на задължителния хиджаб в Иран (1979–2026): Член 638 от Наказателния кодекс, Законът за целомъдрието и хиджаба от 2023 г., Планът „Нур“ от 2024 г. и жените, които им се противопоставят.

Иранският закон за хиджаба.

Задължителното покриване е залегнало в иранското законодателство от 1983 г. Законът за целомъдрието и хиджаба от 2023–2024 г. разшири наказанията, включвайки глоби до 8500 щатски долара, десетгодишни присъди лишаване от свобода, бичуване и забрани за пътуване. Тази страница проследява закона, неговото прилагане и жените, които му се съпротивляват.

Кога Иран направи хиджаба задължителен?

На 7 март 1979 г., по-малко от месец след революцията, аятолах Хомейни постанови, че жените в държавните институции трябва да носят хиджаб. Масови женски протести в Техеран на 8 март 1979 г. – Международния ден на жената – временно принудиха отстъпление. До юли 1980 г. хиджабът стана задължителен във всички публични учреждения, а на 26 юли 1983 г. новият Ислямски наказателен кодекс (Член 102, по-късно Член 638) криминализира всяка жена, която се появява на публично място „без подходящ хиджаб“.

Какво гласи настоящият закон?

Член 638 от Ислямския наказателен кодекс на Иран предвижда лишаване от свобода от 10 дни до 2 месеца или глоба за жени, които се появяват на публично място „без хиджаб, съобразен с шериата“. На практика прилагането се позовава и на Член 639 (развращаване на обществения морал), наредбите за издаване на бизнес лицензи и правилата за движение, използвани за конфискуване на автомобили, чиито пътнички са с непокрити глави.

Върховният лидер, командирите на КСИР и силите „Кудс“, съдебната власт, Съветът на настояниците и водещите идеолози на режима — документален преглед на властта в Иран през 2026 г.

Имената зад рекорда.

Властта в Ислямската република преминава през три преплетени структури: службата на Върховния лидер, Корпуса на гвардейците на Ислямската революция и клерикално-съдебния апарат, който проверява кандидатите и издава присъди. Тази страница представя лицата, заемащи тези длъжности през 2026 г., какво контролира всеки от тях и кои от тях са под международни санкции. Всяко твърдение тук е извлечено от публични длъжности, официални изявления и публикувани списъци с наложени санкции.

Али Хаменеи — Върховен лидер на Ислямската република от 1989 г.

Роден през 1939 г. в Мешхед. Президент на Иран от 1981 до 1989 г., след което назначен за Върховен лидер след смъртта на Хомейни през юни 1989 г. Съгласно иранската конституция той е

главнокомандващ на въоръжените сили, назначава ръководителя на съдебната власт, половината от Съвета на настойниците и директорите на държавното радио и телевизия (IRIB). Той има последната дума по ядрената политика, регионалната стратегия и реакцията при протести. Той е поставен под санкции от Съединените щати, Европейския съюз, Обединеното кралство и Канада във връзка с нарушения на правата на човека и потушаването на протестите от 2022–2026 г.

РАЗДЕЛ 6

Международният отговор

Реакцията на света на иранските протести през 2026 г. — как ООН, ЕС, САЩ и световните медии предадоха иранските протестиращи по време на Кървавата зима.

Световното лицемерие.

Доминиращата западна позиция към войната през 2026 г. беше „въздържаност“ — хуманитарна формулировка, която се представяше като морална позиция. Действителните ѝ резултати по отношение на иранските животи са противоположни на това, което твърди.

Санкционирайте символите, разрешете барелите.

През същите месеци, когато европейските канцлерства призоваваха за деескалация в името на защитата на цивилното население, Ислямска република убиваше цивилни с по-бързи темпове, отколкото във всеки друг момент от нейната история — десетки хиляди за две нощи, след това политическо обесване на всеки два дни. Позицията „не на войната“ не спаси тези животи. Тя беше използвана срещу единствената сила, която режимът не можеше да абсорбира — външен натиск върху неговото ръководство — без да прави нищо за спиране на вътрешното насилие, което вече беше в ход.

Следете петрола. През **септември 2025 г.**, три месеца преди Кървавата зима, Иран изнасяше **2,13 милиона барела на ден** суров петрол — най-високата месечна цифра за годината, ниво над първия пик на „максимален натиск“ на Тръмп. Приблизително **87 процента** отидоха в **Китай**, продадени на **10–30 щатски долара под цената на Brent**, уредени чрез верига за сенчесто банкиране от 45 дни. FDD, октомври 2025 г..

Само Китай купува около **90 процента** от иранския петрол, осигурявайки приблизително **45 процента** от бюджета на иранското правителство — бюджета, който плаща за IRGC и Басидж. Комисия на САЩ-Китай, ноември 2025 г..

Лозунгът беше за западните бензиностанции, а не за иранските животи.

Такава е структурата: **санкционирайте символите на режима, но разрешете барелите му**. Санкционирайте нравствената полиция, но разрешете танкерите, които ги финансират. Определете IRGC като терористична организация, след това се откажете от потоците петрол, чиито данъци го оборудват. Иранците, които са застреляни по улиците и обесени в затворите, плащат сметката за евтиното гориво, без което останалата част от света предпочита да не остава.

После идва лозунгът: **не на войната**. Сякаш войната вече не е започнала — в Иран, срещу иранци, през 1981, 1988, 2009, 2019, 2022 и отново през януари 2026 г. Сякаш протестиращите, които носеха транспарантите на *Zan, Zendegi, Azadi* през центровете на собствените си градове, току-що не са погребали тридесет хиляди от своите. Сякаш четиридесет и седем години вътрешна война можеха да бъдат премахнати със западни плакати.

Посочени ирански служители, отговорни за убийства на протестиращи, изтезания и прилагане на хиджаба, плюс шаблони за писма до депутати/Конгрес/евродепутати за налагане на санкции от типа „Магнитски“.

Санкции.

Практическо ръководство за оказване на натиск върху вашето правителство за налагане на санкции от типа „Магнитски“ на иранските служители, които носят пряка отговорност за убийствата на протестиращи, изтезанията на затворници и принудителното носене на хиджаб — с посочени извършители и шаблонни писма до вашите представители.

Защо санкции?

Процесите по универсална юрисдикция са бавни. Санкциите — не. Замразяването на активи и забраните за пътуване от типа „Магнитски“ срещу посочени извършители — съдии, надзиратели, командири на КСИР, командири на ФАРАДЖА — налагат незабавни лични последици, изпращат сигнал на служителите от средно ниво, че участието им ще бъде запомнено, и създават документална следа за бъдещи съдебни процеси.

Посочени извършители

Следните служители са публично посочени от Фактологическата мисия на ООН за Иран, „Амнести Интернешънъл“, „Иран Хюман Райтс“ (IHR) и HRANA. Повечето вече са под санкции на ЕС и/или Обединеното кралство; малцина са под санкции на САЩ; почти никой не е под санкции на Канада или Австралия.

- **Али Хаменеи** — Върховен лидер. Притежава върховната власт над КСИР, съдебната система и Съвета на настояниците. Под санкции: САЩ, Обединеното кралство.
- **Хосейн Салами** — Главнокомандващ КСИР от 2019 г. Под санкции: ЕС, Обединеното кралство.
- **Голамреза Солеймани** — Командир на Басидж. Под санкции: ЕС, Обединеното кралство.
- **Ахмадреза Радан** — Началник на ФАРАДЖА от януари 2023 г. Отговаря за Патрула за насоки и Плана „Нур“ от 2024 г. Под санкции: ЕС, Обединеното кралство.
- **Голамхосейн Мохсени-Еджеи** — Ръководител на съдебната система от 2021 г. Лично е подписал множество смъртни присъди на протестиращи. Под санкции: ЕС, Обединеното кралство.
- **Аболгасем Салавати** — „Съдия на смъртта“ от 15-ти клон на Революционния съд в Техеран. Санкциониран: ЕС, Обединеното кралство, САЩ.
- **Мохамед Могисех** — 28-ми клон на Революционния съд в Техеран. Убит през януари 2024 г., но наследството му е от значение за граждански иски.
- **Есмаил Хатиб** — Министър на разузнаването (Етелаат). Санкциониран: ЕС, Обединеното кралство.

Дванадесетдневната война от юни 2025 г. и операция „Епик Фюри“ от 2026 г.: защо много иранци приветстваха чуждестранните удари срещу Ислямска република, какво показва списъкът на целите и цивилните, които въпреки всичко бяха убити.

Два пъти в рамките на осем месеца Израел и Съединените щати нанесоха въздушни удари по Ислямска република: дванадесетдневната война от юни 2025 г. и операция „Епик Фюри“, започнала на 28 февруари 2026 г., докато държавата още стреляше по протестиращи по собствените си улици. В повечето държави подобни атаки сплотяват населението зад правителството. В Иран се случи почти обратното — и причината е темата на тази страница.

Какво се случи

13 – 24 юни 2025 г.	Дванадесетдневната война Израел започна въздушна кампания срещу иранска военна и ядрена инфраструктура, убивайки голяма част от висшето командване на КСИР още в първите часове. Самолети на Съединените щати удариха укрепените обекти за обогатяване. Примирие влезе в сила на 24 юни. Независими наблюдатели преброиха значително над хиляда загинали в Иран, няколкостотин от които цивилни.
Декември 2025 г. – февруари 2026 г.	Пурпурната зима Между двете кампании Ислямска република уби собствените си граждани в мащаб, до който никоя чужда военновъздушна сила не се доближи. Само на 8 и 9 януари 2026 г. на КСИР беше наредено да стреля по невъоръжени тълпи. Това е контекстът, в който иранците прецениха какво последва.
28 февруари 2026 г.	Операция „Епик Фюри“ След като преговорите се провалиха, Съединените щати и Израел започнаха съвместна кампания — приблизително 900 удара в първите дванадесет часа срещу системи за противовъздушна отбрана, производство на ракети и командни възли на КСИР и Басидж. Върховният лидер Али Хаменеи беше убит в първите вълни. Иран отвърна с дронове и балистични ракети, а втора национална интернет блокада обхвана страната. Вижте февруарския доклад.

Защо много иранци не видяха враг

Сплотяването около националното знаме е обичайният отговор на бомбардировки. Тук това не се случи, или поне не в мащаб, който Ислямска република очакваше. Държавната телевизия призова за национално единство срещу агресора; улиците не откликнаха. В няколко града протестиращи излязоха още същата седмица, скандирайки срещу правителството, а не срещу самолетите.

РАЗДЕЛ 7

Методология и ограничения

Източници, на които разчитаме

- **Iran Human Rights (IHR)** — Осло. Основен източник за броя на екзекуциите.
- **HRANA** — Агенция на новинарите активисти за правата на човека — мрежа вътре в Иран. Основен източник за броя на арестите.
- **Amnesty International** — разследвания на конкретни случаи и анализ на правата.
- **Мисия на ООН за установяване на фактите в Иран (ОНСНР)** — най-авторитетният правен запис.
- **Hengaw** за кюрдските региони; **Кампания на активистите в Белуджистан** за Систан-Белуджистан.
- **Център „Абдорахман Буруманд“ (Омид)** — исторически архив от 1979 г. до днес.
- Reuters, BBC, AFP, Le Monde, AP за снимки от място и потвърдени репортажи.

Как името попада в архива

1. Смъртта, арестът или присъдата трябва да бъдат документирани от поне два независими наблюдатели, ИЛИ от един наблюдател плюс потвърждение от семейството, ИЛИ чрез съдебен документ.
2. Причината за смъртта трябва да бъде посочена от източника. Когато режимът оспорва причината, се отбелязват и двете версии.
3. Снимките се възпроизвеждат при условията на редакционна добросъвестност за документиране на тежки нарушения на правата на човека, с посочване на авторството, когато е известно.

Бройки на този сайт

Когато казваме **над 42 000 убити** и **над 100 000 задържани** за „Пурпурната зима“ 2025–2026 г., цифрите обобщават докладите на IHR и HRANA до февруари 2026 г. Те са консервативни – реалните числа, предвид затъмненията в интернет, са по-високи.

Цифрите за въстанието през 2022 г., които използваме (над 551 убити, включително 71 деца; над 22 000 задържани), са обобщени данни на IHR и „Амнести Интернешънъл“ към февруари 2023 г.

Ключови потвърждаващи доклади (2026 г.)

- BBC News & BBC News Persian – „Разкриване на имената и лицата на жертвите от репресиите срещу протестите в Иран“ (9 февруари 2026 г.). BBC Persian Forensic потвърди самоличността на над 200 убити протестиращи.
- BBC Persian – интерактивен архив на жертвите.
- Iran Human Rights – Сасана Азадвар, десети протестиращ, обесен в рамките на 42 дни (30 април 2026 г.).
- Iran International – тялото на екзекутирания 18-годишен Амирхосейн Хатами е задържано (април 2026 г.).
- Уикипедия – Масови убийства в Иран през 2026 г. (непрекъснато актуализиран енциклопедичен запис).

Корекции

Ако разполагате с нова информация, липсващо име, грешна дата или корекция на история на този сайт, пишете на corrections@iranholocaust.org. Всяко писмо се чете.

РАЗДЕЛ 8

Препоръки

Тези препоръки произтичат от гореизложените данни и са насочени към държави, многостранни органи и организации на гражданското общество, които имат мандат или капацитет да действат.

1. Да се разшири и адекватно да се финансира независимият международен разследващ мандат относно Иран, с изричен обхват върху събитията от 2025-26 г.
2. Да се съхраняват доказателства: да се архивират проверени видеозаписи, медицински досиета, съдебни документи и погребални регистри по стандарти, допустими в бъдещи производства.
3. Да се приложат целенасочени мерки срещу посочени по име командири, съдии и служители на затвори, участвали в убийства, изтезания и несправедливи смъртни присъди.
4. Да се поддържат инструменти за заобикаляне на цензурата и устойчива свързаност за иранските потребители по време на спирания на мрежата.
5. Да се защитават семействата на жертвите и освободените задържани от репресии, включително чрез ускорени хуманитарни визии.
6. Да се публикуват национални позиции относно екзекуциите на протестиращи и да се повдигат индивидуални случаи по име.

ПРИЛОЖЕНИЕ

Източници и масиви от данни

Първични и вторични източници, използвани в архива, и машинночетими набори от данни, от които са извлечени цифрите в този доклад.

Как се справяме с противоречиви данни за броя на жертвите

За Иран най-честата грешка в докладването е една единствена цифра, представена без посочен източник или дата. Никога не смесваме несъвместими цифри. Когато организациите не са съгласни, всяка цифра се появява заедно с органа, който я е публикувал, датата на последното ѝ потвърждение и какво измерва.

Тип	Определение	Пример
Потвърден поименен брой	Лица, потвърдени от два независими източника с име, дата и място	7 007 поименно установени смъртни случая (HRANA, 23 февруари 2026 г.)
Официално признание	Цифра, посочена от самата иранска държава; приема се за минимум, а не за общ брой	3 117 (ирански официални лица, 2026 г.)
Въз основа на регистри или документи	Извлечено от болнични записи или изтекли вътрешни документи	30 304 смъртни случая от болничния регистър за 8–9 януари 2026 г.
Оценка или твърдение	Прогнози и изявления на политически фигури или мрежи; винаги обозначени като такива	~50 000 (Реза Пахлави, позовавайки се на диаспората и медицинските мрежи)

Изображения и видеозаписи

Снимките на този сайт са от Wikimedia Commons, агенции или документиращи организации и се съхраняват локално, така че скъсана външна връзка да не може мълчаливо да промени съдържанието на страницата. Надписите посочват какво е изобразено и, когато е уместно, че идентификацията е направена от документиращата организация, а не от нас. Ние не публикуваме графични изображения на загиналите, когато съществува портрет, предоставен от семейството. Не използваме генеративни изображения за представяне на реално събитие, лице или място; когато е генерирана илюстрация, тя е обозначена.

Превод

Страниците се публикуват на 41 езика. Преводите са машинно подпомогнати и след това проверени за терминология, имена и цифри, които никога не се локализируют в различни числа. Когато преведена страница изостава от английския оригинал, английската версия е версията за справка. Докладвайте грешка в превода на адреса за корекции; достатъчни са език и URL адрес.

Независимост и финансиране

Този сайт не приема финансиране от никое правителство, политическа партия, организация в изгнание — включително Моджахедин-е Халк и НСИС — или търговски спонсор. Той не съдържа реклама и не приема дарения. Съдържанието се разпространява под лиценз Creative Commons Признание 4.0, за да може да бъде копирано, превеждано и препубликувано без разрешение, включително от страни, които не са съгласни с него.

Какво не правим

- Не приемаме редакционни указания от никое правителство, партия, група в изгнание или НПО.

- Не публикуваме имена под натиск от семейства, които искат поверителност.

Независимост

Никое правителство, партия, изгнаническа фракция, НПО или дарител няма редакционен контрол. Сайтът не приема реклама и дарения. Поддържащите го работят доброволно.

Фотография и лицензиране

Снимки от Wikimedia Commons са възпроизведени според посочените им лицензи с кредитиране. Изображения от BBC, Reuters, AP, AFP и Sipa чрез Le Monde са възпроизведени съгласно редакционните разпоредби за добросъвестно използване за документиране на тежки нарушения на човешките права, с кредитиране, когато е известно.

Използване на ИИ

Генеративен ИИ се използва само за чернови на преводи и редакция на материали с посочени източници. На този сайт не се появяват изфабрикувани от ИИ цитати, изображения или самоличности. Всеки факт има проверен от човек първичен източник.

Масиви от данни

- **Наименовани жертви** — iranholocaust.org/data/victims.json
- **Хронология, 1979-2026** — iranholocaust.org/data/timeline.json
- **КЛЮЧОВИ ФАКТИ** — iranholocaust.org/data/key-facts.json
- **Наименовани субекти** — iranholocaust.org/data/entities.json
- **ЦИТАТИ ОТ ИЗТОЧНИЦИ** — iranholocaust.org/data/citations.json
- **Сравнителни данни за зверства** — iranholocaust.org/data/comparison.json

Цитат: iranholocaust.org, „Кървавата зима: репресиите на въстанието от 2025-26 г. в Ислямска република Иран“ (09 September 2026). <https://iranholocaust.org/report.pdf>. Лицензиран под CC BY 4.0.